

Termen en begrippen

Informatiebeheer

Deze termen zijn de afgelopen 2 maanden toegevoegd of gewijzigd

Van **april 2023 tot en met juni 2023**

Een verzameling termen in de vorm van een woordenboek (dictionary) met verwijzing naar andere termen in de vorm van een thesaurus.

Centraal staat het thema informatiebeheer, een vertaling van records management. De samengestelde term Informatie- en archiefmanagement (IAM) komt ook wel voor.

De termen zijn afkomstig uit verschillende bronnen.

Er zijn geen speciale voorkeurstermen. Daarom kunnen per term meerdere gelijksoortige omschrijvingen voorkomen. Het is ook mogelijk dat de omschrijvingen onderling (soms behoorlijk) afwijken.

De datum van de afdruk is gelijk aan de versiedatum.

Samenstelling: Rienk Jonker

Voor meer informatie of vragen en opmerkingen neem dan per e-mail contact met mij op.

E-mail adres: RienkJonker@gmail.com

Archief-als-data paradigma

~ Het concept dat een digitaal archief gedeeltelijk of in zijn geheel als dataset te beschouwen is.

Herkomst (nr. + titel):

In 876 - *Reference Manager*

Reactie op 10704 - *Critical Questions for Archives as (Big) Data*

Domein term

Archivistiek

Archivistiek

Bredere term: *Paradigma*.

Synoniem: *Archive-as-data paradigm*.

Datastewardship

- ~ Het op verantwoordelijke manier gebruiken, verwerven en beheren van gegevens in de vorm van samenwerking met bescherming van rechten, gebaseerd op (fundamentele) waarden en het omgaan met vragen rond rechtvaardigheid.

Herkomst (nr. + titel):

In 10703 - *Participatory data stewardship* blz. 4 Domein term Informatiebeheer

- ~ The responsible use, collection and management of data in a participatory and rights-preserving way, informed by values and engaging with questions of fairness.

Herkomst (nr. + titel):

In 10703 - *Participatory data stewardship* blz. 4 Domein term Informatiebeheer

Bredere term: *Stewardship*.

Engere term: *Participatory datastewardship*.

Zie ook: *Curation*.

Synoniem: *Gegevensrentmeesterschap*.

In plaats van: *Data stewardship*.

Digital twin

- ~ Een digital twin is als dataset een samengesteld document, gemodelleerd voor onderzoek, planning en toegankelijkheid, waarvan de bewaartermijn afhankelijk is van de bewaartermijn van het proces waarin het een rol heeft.

- Elke vastgestelde versie heeft haar eigen bewaartermijn.

- Het kan nooit een exacte weergave van het iets/object in de werkelijkheid. Het ontstaat op basis van een vraag of doel. Dus eigenlijk is het een model.

- Een serie of groep digital twins is een hulpadministratie met een eigen bewaartermijn

Herkomst (nr. + titel):

In 10699 - *Schets Digital Twin* Domein term Informatiebeheer

- ~ Een zo volledig mogelijke dynamische digitale weergave van een object of subject in de werkelijkheid.

- De samenstelling van de weergave gebeurt op basis van een vraag vanuit een context (bias)

- De samenstelling van de weergave bevat de actuele situatie van het moment van samenstelling

- De bron van de digital twin is een dataset.

- Een groep digital twins kan beschouwd worden als een hulpadministratie.

Herkomst (nr. + titel):

In 876 - *Reference Manager* Domein term Informatiebeheer

Zie ook 10699 - *Schets Digital Twin* Informatiebeheer

Is / is een: *Dataset; Hype; Samengesteld document; Virtuele representatie; Weergave*.

Zie ook: *Hulpadministratie*.

Synoniem: *Digitale tweeling*.

Documentstelsel

Documentstelsel

~ Het geheel van te beheren en beschikbaar te stellen documenten met context.

- De dingen (informatieobjecten) op logisch niveau.
- Het is het perspectief van het informatiebeheer.
- Het is de basis voor het informatiestelsel.
- Het bestaan en voortbestaan wordt verzekerd door het techniekstelsel

Herkomst (nr. + titel):

			Domein term
<i>In</i>	10356 - <i>Commentaar op de consultatietekst Archiefwet 2021</i>		Informatiebeheer
<i>Reactie op</i>	10332 - <i>Voorstel van Wet tot intrekking van de Archiefwet 1995 en vervanging door de Archiefwet 2021</i>	blz 26 noot 34	Informatiebeheer
<i>Verwerkt in</i>	10259 - <i>logica van informatieobjecten</i>		Informatiebeheer
<i>Zie ook</i>	9498 - <i>Gezichtspunten informatiebeheer</i>		Informatiebeheer
	10696 - <i>Relatie tussen de drie stelsels</i>		Informatiebeheer

Bredere term: *Stelsel*.

Bevat: *Dataobject; Toegangsobject*.

Zoals: *Dossierstelsel; Ordeningsstelsel*.

Zie ook: *Aggregatieniveau; Document; Dossier; Informatiestelsel; Publicatiestelsel; Techniekstelsel; Zaak*.

In plaats van: *Documentenstelsel*.

Index card

~ An index card consists of card stock (heavy paper) cut to a standard size, used for recording and storing small amounts of discrete data.

- A collection of such cards either serves as, or aids the creation of, an index for expedited lookup of information (such as a library catalog or a back-of-the-book index).

Herkomst (nr. + titel):

In 10698 - *Wikipedia Lemma: Index card*

Domein term

Informatiebeheer

Bredere term: *Card*.

Synoniem: *Record card; Systeemkaart; System card*.

Informationeel object

~ Eender welk object dat ofwel zelf informatie/gegevens ofwel instructies bevat waarmee het verwerken van objecten of informatie / gegevens zelf mogelijk is.

- Deze objecten horen tot het domein van het informatiebeheer.

- Voorbeelden van informatiele objecten zijn

-- canvas (medium waarmee interactie met toegangsobjecten mogelijk is_

-- dataobject (bestand, uiterlijke vorm),

-- functionaliteit (gedrag),

-- opslag (fysieke vindplaats),

-- toegangsobject (informatieobject, document),

Herkomst (nr. + titel):

In 7797 - *logica van informatiele objecten*

Zie ook 2396 - *Avoiding Technological Quicksand*

10689 - *Preservation in the Future Tense*

Domein term

Informatiebeheer

Informatiebeheer

Informatiebeheer

Bredere term: *Object*.

Zoals: *Canvas; Contextobject; Dataobject; Gedragsobject; Informatieobject; Opslag; Toegangsobject*.

Is / is een: *Semantisch artefact*.

Zie ook: *Object van zorg*.

Kanaal

- ~ Een kanaal bestaat uit processen, functionaliteiten en technieken waarmee een document of gegeven
- aan een zaak of proces beschikbaar wordt gesteld;
 - uit een zaak of proces aan belanghebbenden of systemen beschikbaar wordt gesteld.

Herkomst (nr. + titel):

		blz	Domein term
<i>In</i>	<i>10156 - Informatie- en archiefmanagement</i>	52	Informatiebeheer
<i>Verwerkt in</i>	<i>10394 - Informatiebeheer - Belangen, principes, uitgangspunten en metagegevensschema</i>		Informatiebeheer

Bevat: *Bericht; Loket; Post; Telefoon; Website.*

Eigenschap is: *Ontvangen; Techniek; Zenden.*

Engere term: *Communicatiekanaal.*

Onderdeel van: *Communicatie; Dienstverleningsconcept; Generiek proces; Techniek.*

Zie ook: *Communicatie-axioma; Communicatiemiddel; E-mail; Front-office; Interactiepunt; Multichanneling.*

Synoniem: *Channel.*

Paradigma

- ~ Een complex geheel van opvattingen, methoden en vraagstellingen, dat de wetenschappelijke gemeenschap van een bepaald tijdvak een idee geeft van wat de belangrijke vragen zijn, en hoe die opgelost moeten worden.

Herkomst (nr. + titel):

In 1957 - *Eureka*

blz. 98

Domein term

(generiek)

Bevat: *Methodologie; Voorbeeld.*

Is / is een: *Denkkader.*

Engere term: *Archief-als-data paradigma; Custodiaal paradigma; Digitaal paradigma; Papieren paradigma.*

Onderdeel van: *Episteme.*

Zie ook: *Axioma; Denkraam; Epistemologie; Gezichtspunt; Methode; Methodologie; Model; Paradigm shift; Referentiekader; SOA; Stelsel; Syntagma; Wetenschap.*

Synoniem: *Paradigm.*

Syllabus

~ Een overzicht en samenvatting van onderwerpen die worden behandeld tijdens een cursus.

Herkomst (nr. + titel):

In 10695 - Wikipedia lemma: Syllabus

Domein term

(generiek)

Is / is een: *Overzicht.*

Synoniem: *Reader.*

Techniekstelsel

~ Geheel van technieken die het bestaan en voortbestaan van documentstelsels en informatiestelsels mogelijk maken.

- De materialiteit (de dingen op reëel niveau) die randvoorwaardelijk voor het bestaan van de beide andere stelsels is.

Herkomst (nr. + titel):

In 876 - *Reference Manager*
Zie ook 9498 - *Gezichtspunten informatiebeheer*
 9499 - *Invalshoeken groepering informatie*
 10696 - *Relatie tussen de drie stelsels*

Domein term

Informatiebeheer
Informatiebeheer
Informatiebeheer
Informatiebeheer

Bredere term: *Stelsel*.

Bevat: *Opslagobject*.

Zie ook: *Documentstelsel; Informatiestelsel; Publicatiestelsel*.

Referenties:

- 876 *Reference Manager; Verzameling aantekeningen, samenvattingen, citaten, termen en dergelijke met opgave van de herkomst, tevens bibliografie*
R.S. Jonker
(Database / registratie) © R.S. Jonker, Leeuwarden, 2023. Eigen digitale gegevensverzameling bijgehouden vanaf 1991 (Afgekort met RefMan)
<https://www.evernote.com>
https://web.archive.org/web/2023000000000*/https://labyrinth.rienkjonker.nl
<http://www.labyrinth.rienkjonker.nl>
<http://www.evernote.com/l/ABYrT4Ms3-xIHJN5-eCeI6w4ByRHosgG760/>
<https://twitter.com/FBVF/status/1051935961221910528>
<https://twitter.com/FBVF/status/1069487957424377856>
- 2396 *Avoiding Technological Quicksand; Finding a Viable Technical Foundation for Digital Preservation*
Jeff Rothenberg
(Rapport) Council on Library and Information Resources / European Commission on Preservation and Access, Washington / Amsterdam, 1999. ISBN 90-6984-257-2
<http://www.clir.org/pubs/reports/rothenberg/contents.html>
<http://www.clir.org/pubs/reports/rothenberg/pub77.pdf>
- 7797 *De logica van informatiele objecten; Observaties*
Rienk Jonker
(Observaties (niet gepubliceerd)) Presentatie v5 van 28-mei-2023 / Leeuwarden, 2023. De Engelse titel was eerst:
- The logic of informational objects and archiving: Observations
<https://labyrinth.rienkjonker.nl/lexicon/logicavaninformatieobjecten>
- 10689 *Preservation in the Future Tense*
Abby Smith
(Artikel) Abbey Newsletter, 1998. Volume 22, Number 2, 1998
This article was first printed in CLIR Issues, no. 3, May/June 1998, p. 1, 6.
<https://cool.culturalheritage.org/byorg/abbey/an/an22/an22-2/an22-202.html>
- 10695 *Wikipedia lemma: Syllabus*
<Geen auteur geregistreerd of bekend>
(Artikel) Geraadpleegd 22-apr-2023 / Wikipedia, 2023.
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Syllabus>
- 10698 *Wikipedia Lemma: Index card*
<Geen auteur geregistreerd of bekend>
(Artikel) Geraadpleegd 23-apr-2023 / Wikipedia EN, 2023.
https://en.wikipedia.org/wiki/Index_card
- 10699 *Schets Digital Twin*
Rienk Jonker
(Schema) versie 26-apr-2023 / Leeuwarden, 2023.
- 10703 *Participatory data stewardship*
<Geen auteur geregistreerd of bekend>
(Rapport) Ada Lovelace Institute, London, 2021. 978-1-8382567-6-0
<https://www.adalovelaceinstitute.org/>
<https://www.adalovelaceinstitute.org/report/participatory-data-stewardship/>
- 10704 *Critical Questions for Archives as (Big) Data*
Devon Mordell
(Artikel) Gepubliceerd 9-mei-2019 / Archivaria, 2019.
<https://archivaria.ca/index.php/archivaria/article/view/13673>